2024/3219

23.12.2024

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2024/3219,

annettu 12 päivänä joulukuuta 2024,

naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen osapuolten komiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta unionin toimielimiin ja julkishallintoon liittyvien asioiden osalta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 336 artiklan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Unioni on tehnyt naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen, jäljempänä 'yleissopimus', unionin toimielinten ja julkishallinnon osalta neuvoston päätöksellä (EU) 2023/1075 ([1]) ja rikosoikeuden alalla tehtävään oikeudelliseen yhteistyöhön liittyvien asioiden, turvapaikanhaun ja palauttamiskiellon osalta neuvoston päätöksellä (EU) 2023/1076 ([2]), siltä osin kuin ne kuuluvat unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Yleissopimus tuli unionin osalta voimaan 1 päivänä lokakuuta 2023.

(2) Yleissopimuksen 66 artiklan 1 kohdan nojalla naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnan asiantuntijaryhmä, jäljempänä 'Grevio', seuraa, miten osapuolet panevat yleissopimusta täytäntöön. Yleissopimuksen 68 artiklan 3 kohdan nojalla Grevion alkuperäistä lähtötilanteen arviointimenettelyä, joka koskee osapuolten toimittamia kertomuksia lainsäädäntö- ja muista toimista, jotka ne ovat toteuttaneet yleissopimuksen määräysten täytäntöön panemiseksi, seuraavat arviointimenettelyt jaetaan kierroksiin, jäljempänä 'temaattiset arviointikierrokset'. Yleissopimuksen 68 artiklan 11 kohdan nojalla Grevio antaa kertomuksensa ja päätelmänsä niistä toimista, jotka kyseinen osapuoli on toteuttanut. Yleissopimuksen 68 artiklan 12 kohdan nojalla yleissopimuksen 67 artiklalla perustettu osapuolten komitea, jäljempänä 'osapuolten komitea', voi Grevion kertomuksen ja päätelmien perusteella antaa kyseiselle osapuolelle osoitettuja suosituksia.

(3) Ensimmäinen temaattinen arviointikierros, jonka otsikko on "Luottamuksen rakentaminen antamalla tukea, suojelua ja oikeutta", aloitettiin vuonna 2022 ja toteutetaan vuosina 2023–2031. Arviointikierroksella käsitellään 19:ää yleissopimuksen määräystä eli 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 20, 22, 25, 31, 48, 49, 50, 51, 52, 53 ja 56 artiklaa, ja siinä on kyse siitä, miten osapuolet ovat panneet täytäntöön ne yleissopimuksen määräykset, joita sovelletaan myös unioniin sen omien toimielinten ja julkishallinnon osalta.

(4) Osapuolten komitean sihteeristö toimitti osapuolille syyskuussa 2024 päätösluonnoksen IC-CP(2024)10, joka koskee suosituksia, jotka on määrä hyväksyä ensimmäisen temaattisen arviointikierroksen yhteydessä hyväksyttyjen Grevion kertomusten perusteella, jäljempänä 'päätösluonnos'. Päätösluonnoksessa määrätään menettelystä, joka koskee suositusten antamista ja niiden täytäntöönpanon valvontaa osapuolten komiteassa, ja se sisältää suositusmallin. Päätösluonnoksesta on määrä keskustella ja se on tarkoitus mahdollisuuksien mukaan hyväksyä osapuolten komitean 17. kokouksessa 17 päivänä joulukuuta 2024.

(5) Unionilla on yksinomainen toimivalta hyväksyä yleissopimuksessa määrättyjä velvoitteita omien toimielintensä ja julkishallintonsa osalta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 336 artiklan soveltamisalalla. Euroopan unionin tuomioistuin vahvisti lausunnossaan 1/19 ([3]), että merkittävä osa ennalta ehkäisevien ja suojelevien toimenpiteiden toteuttamista koskevista yleissopimuksen velvoitteista sitoo pääosin unionia myös suhteessa sen hallinnon henkilöstöön sekä suhteessa yleisöön, joka käy sen toimielinten, elinten ja laitosten toimitiloissa ja rakennuksissa.

([1]) Neuvoston päätös (EU) 2023/1075, annettu 1 päivänä kesäkuuta 2023, naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta unionin toimielinten ja julkishallinnon osalta (EUVL L 143 I, 2.6.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1075/oj).

([2]) Neuvoston päätös (EU) 2023/1076, annettu 1 päivänä kesäkuuta 2023, naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta rikosoikeuden alalla tehtävään oikeudelliseen yhteistyöhön liittyvien asioiden, turvapaikanhaun ja palauttamiskiellon osalta (EUVL L 143 I, 2.6.2023, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1076/oj).

([3]) Unionin tuomioistuimen lausunto 1/19, annettu 6 päivänä lokakuuta 2021, Istanbulin yleissopimus, ECLI:EU:C:2021:832, 305 kohta.

(6) On aiheellista vahvistaa osapuolten komiteassa unionin puolesta otettava kanta, koska päätösluonnoksessa vahvistetaan menettely unionin toimielimiin ja julkishallintoon liittyvien asioiden osalta osapuolille osoitettujen suositusten antamista ja niiden täytäntöönpanon valvontaa varten. Kyseiset suositukset voivat vaikuttaa ratkaisevasti unionin oikeuden sisältöön, koska ne voivat tulevaisuudessa vaikuttaa Istanbulin yleissopimuksen asiaa koskevien määräysten tulkintaan.

(7) Päätösluonnoksessa määrätään, että suosituksia annetaan ainoastaan Grevion kertomuksissa havaittujen kiireellisimpien huolenaiheiden perusteella. Näitä huolenaiheita ovat muun muassa puutteet, joiden Grevion katsoo edellyttävän välittömiä toimia, mistä on osoituksena verbi ”vaatia” (”urges”), sekä kysymykset, jotka Grevion mukaan olisi korjattava lähitulevaisuudessa ja joiden yhteydessä käytetään ilmaisua ”kannustaa vahvasti” (”strongly encourages”); nämä voivat liittyä mihin tahansa yleissopimuksen lukuun.

(8) Päätösluonnoksessa määrätään, että osapuolten komitea valvoo kyseisten suositusten täytäntöönpanoa pyytämällä kyseistä osapuolta toimittamaan kirjallinen raportti toteutetuista toimenpiteistä kolmen vuoden kuluessa suosituksen antamisesta. Päätösluonnoksen nojalla osapuolten komitea voi sen jälkeen päättää olla jatkamatta valvontaa, jotta vältetään päällekkäisyydet mahdollisten myöhempien temaattisten arviointikierrosten kanssa.

(9) Päätösluonnoksessa määrätään, että suosituksissa suositetaan kyseiselle osapuolelle, että se panee täytäntöön jäljellä olevat Grevion vähemmän kiireelliset ehdotukset osoituksena Grevion päätelmien hyväksymisestä kokonaisuudessaan, ja pyydetään kyseistä osapuolta jatkamaan vuoropuhelua Grevion kanssa.

(10) Unionin olisi hyväksyttävä päätösluonnos, koska siinä esitetty menettely on linjassa yleissopimuksen 68 artiklan mukaisen lähtötilanteen arviointimenettelyn kanssa, joka on ollut toimiva, ja kyseisellä menettelyllä varmistetaan kaikkien temaattista arviointia varten valittujen määräysten tuloksellinen täytäntöönpano ja vältetään samalla päällekkäiset seurantaprosessit.

(11) Unionin kantana osapuolten komiteassa olisi sen vuoksi oltava se, että kannatetaan päätösluonnoksen hyväksymistä, mukaan lukien sen lisäyksessä I oleva ehdotettu suositusmalli.

(12) Jotta voidaan mahdollistaa tarvittava joustavuus osapuolten komitean kokouksessa, olisi määrättävä, että päätösluonnokseen tehtävät tietyt muutokset voidaan hyväksyä unionin puolesta ilman uutta neuvoston päätöstä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen, jäljempänä ’yleissopimus’, 67 artiklalla perustetun osapuolten komitean, jäljempänä ’osapuolten komitea’, 17. kokouksessa unionin puolesta otettava kanta on kannattaa sitä, että hyväksytään päätösluonnos IC-CP(2024)10, joka koskee suosituksia, jotka osapuolten komitean on määrä hyväksyä, jäljempänä ’päätösluonnos’, mukaan lukien sen lisäyksessä I, jäljempänä ’lisäys I’, oleva ehdotettu suositusmalli.

2 artikla

Jos lisäyksen I seuraavista kohdista ei voida sopia sellaisina kuin ne esitetään luonnostekstissä, unionin edustajat osapuolten komiteassa voivat sopia seuraavista muutoksista ilman neuvoston uutta päätöstä:

— B kohta: jatketaan kolmen vuoden määräaikaa, jonka kuluessa asianomaisen osapuolen on toimitettava osapuolten komitealle kirjallinen raportti yleissopimuksen täytäntöönpanemiseksi toteutetuista toimenpiteistä;

— C kohta: poistetaan suositus, jonka mukaan asianomainen osapuoli toteuttaa toimenpiteitä Grevion ensimmäisten temaattisten arviointiraporttien lisäpäätelmien täytäntöönpanemiseksi;

— D kohta: poistetaan asianomaiselle osapuolelle esitetty kehotus jatkaa Grevion kanssa käytävää vuoropuhelua edistymisestä.

Unionin edustajat osapuolten komiteassa voivat ilman uutta neuvoston päätöstä myös tehdä päätösluonnokseen, mukaan lukien lisäys I, vähäisiä muutoksia, jotka eivät olennaisesti muuta tämän päätöksen 1 artiklassa tarkoitettua kantaa.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä 12 päivänä joulukuuta 2024.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

PINTÉR S.